

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

22 листопада 2018 р.

Київ

№ 660-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 19.11.2018 № 500-01/6179-п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листами Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради від 26.07.2018 № 12.01-28/5444/08 (вх. № 510-ПДД від 31.07.2018), від 20.09.2018 № 12.01-27/7278/08 (вх. № 5-01/11466 від 27.09.2018), які було подано на виконання пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом від 26.07.2018 № 12.01-28/5444/08 (вх. № 510-ПДД від 31.07.2018) Департаментом соціального захисту населення Сумської міської ради відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України листом від 14.08.2018 № 500-29/05-10420 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію. Листом від 20.09.2018 № 12.01-27/7278/08 (вх. № 5-01/11466 від 25.09.2018) Департаментом соціального захисту населення Сумської міської ради надано додаткову інформацію до Повідомлення.
- (3) Листами від 25.10.2018 № 12.01-27/8450/08 (вх. № 5-01/12999 від 26.10.2018) та від 07.11.2018 № 12.01-27/8791/08 (вх. № 5-01/113561 від 13.11.2018) Департаментом соціального захисту населення Сумської міської ради (далі – Надавач) надано додаткову інформацію до Повідомлення.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (4) Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради (40035, м. Суми, вул. Харківська, 53, ідентифікаційний код юридичної особи 26440890).

2.2. Отримувач підтримки

- (5) Комунальне підприємство Сумської міської ради «Електроавтотранс» (40007, м. Суми, вул. Харківська, 113, ідентифікаційний код юридичної особи 03328540) (далі – КП СМР «Електроавтотранс»)

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (6) Сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим.

2.4. Очікуваний результат

- (7) Забезпечення соціального захисту найбільш вразливих верств населення в частині надання пільг окремим категоріям громадян на проїзд у громадському транспорті.
- (8) Покриття витрат комунального підприємства за надані послуги з пільгового перевезення.

2.5. Форма підтримки

- (9) Компенсаційні виплати.

2.6. Обсяг підтримки

- (10) Загальний обсяг підтримки – 100 444 420,59 грн, з них:
- на електротранспорт – 72 175 218,37 грн;
  - на автотранспорт – 28 269 202,22 грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

- (11) Закон України «Про міський електричний транспорт».
- (12) Закон України «Про автомобільний транспорт».
- (13) Рішення Сумської міської ради від 24.12.2015 № 148-МР «Про затвердження міської програми «Місто Суми – територія добра і милосердя» на 2016-2018 роки» (зі змінами).

2.8. Тривалість підтримки

- (14) З 01.01.2016 по 31.12.2018.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (15) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам

господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (16) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
  - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
  - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
  - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

3.1. Послуги, що становлять загальний економічний інтерес

- (17) Згідно з пунктом 14 частини першої статті 1 Закону послуги, що становлять загальний економічний інтерес – послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.
- (18) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.
- (19) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263(3) або 263(4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (20) Згідно з пунктом «с» додатка XXIII до розділу 10 Угоди послуги загального економічного інтересу визначені як «економічна діяльність, яку органи влади визначають як особливо важливу для громадян, і яка не може здійснюватися (або могла б здійснюватися за інших умов) без державного втручання. Така діяльність повинна виявляти особливий характер порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності».
- (21) Згідно зі статтею 263 (4) Угоди Сторони протягом п'яти років з дати набрання чинності Угодою мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є вповноваженим на надання послуг, що мають загальний економічний інтерес, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг в будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або усіма послугами, які мають загальний

економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншого боку, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;

- повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку - обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.

(22) Відповідно до статті 262 (4) Угоди підприємства уповноважені надавати послуги, що мають загальний економічний інтерес, або такі, які мають характер прибуткової монополії, підпорядковуються правилам, що містяться в цій частині, в тій мірі, в якій застосування цих правил юридично або фактично не перешкоджає виконанню окремих завдань, визначених для них. Розвиток торгівлі не має зазнавати впливу настільки, наскільки це суперечитиме інтересам Сторін.

(23) Статтею 14 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Договір ЄС) регламентовано, що Європейський Союз та держави-члени, кожен у межах своїх повноважень, повинні дбати про те, щоб підприємства, які надають послуги загального економічного інтересу, функціонували на базі таких принципів і в таких умовах, зокрема економічного та фінансового характеру, які дозволять їм виконувати свої завдання.

(24) Відповідно до статті 106 Договору ЄС підприємства, які здійснюють послуги загального економічного інтересу, підпорядковуються правилам конкуренції в таких межах, в яких застосування цих правил не перешкоджає виконанню, юридично або фактично дорученого їм спеціального завдання.

(25) Додатково, відповідно до рішення Європейського суду від 24.07.2003 № 280/00 Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, умовою застосування статті 87 (1) Договору про заснування Європейського Співтовариства є те, що державна допомога має впливати на торгівлю між державами-членами. Надання транспортних послуг на місцевому чи регіональному рівні не виключає цього критерію.

Проте державне фінансування, призначене для надання міських, заміських чи регіональних транспортних послуг, не підпадає під дію цього положення, якщо таке фінансування розглядається як компенсація за послуги, що надаються суб'єктами-одержувачами для здійснення публічних обов'язків. Для застосування цього критерію мають бути виконані такі умови:

- суб'єкт господарювання повинен виконувати зобов'язання з обслуговування населення, і ці зобов'язання чітко встановлені та визначені;
- параметри, на підставі яких розраховується компенсація, визначені заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;
- компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, яких зазнає суб'єкт господарювання під час надання послуг загального економічного інтересу;
- суб'єкт господарювання, який надає ці послуги, повинен бути обраний шляхом проведення процедури публічних закупівель. Якщо така процедура не була дотримана, рівень необхідної компенсації визначається на основі аналізу витрат, які є типовими для цього суб'єкта господарювання, і належним чином забезпечений транспортними засобами для здійснення цих послуг, враховуючи відповідний дохід підприємства та розумний прибуток.

3.2. Вимоги до компенсації витрат, пов'язаних із послугами громадського транспорту

- (26) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про міський електричний транспорт» основною формою транспортного обслуговування населення є перевезення трамваями і тролейбусами за маршрутами, а метрополітеном, швидкісним трамваем – за лініями відповідно до затверджених в установленому порядку транспортних схем міст (регіонів).
- (27) Згідно з частиною першою статті 7 Закону України «Про міський електричний транспорт» державна політика у сфері міського електричного транспорту проводиться на засадах:
- доступності транспортних послуг для усіх верств населення;
  - пріоритетності розвитку міського електричного транспорту у містах з підвищеним рівнем забруднення довкілля та курортних регіонах;
  - створення сприятливих умов для виробництва вітчизняного рухомого складу та його удосконалення;
  - безбиткової роботи перевізників.
- (28) Згідно з частиною другою статті 14 Закону України «Про міський електричний транспорт» установлення тарифів на проїзд у транспорті здійснюється з урахуванням необхідності забезпечення безбиткової роботи перевізників та забезпечення захисту малозабезпечених громадян. У разі встановлення рівня тарифу, який не покриває витрат, пов'язаних з перевезенням пасажирів, втрати перевізника компенсуються уповноваженим органом, яким затверджуються тарифи, за рахунок коштів відповідних бюджетів.
- (29) Згідно з частиною першою статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» забезпечення організації пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування покладається на виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту. Відповідно до вимог цього Закону відносини між органами місцевого самоврядування та перевізниками мають договірний характер.
- (30) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» тарифна політика на автомобільному транспорті має задовольняти підприємницький інтерес, забезпечувати розвиток автомобільного транспорту, стимулювати впровадження новітніх технологій перевезень, застосування сучасних типів транспортних засобів, а також сприяти вирішенню таких завдань:
- збільшення можливостей суб'єктів господарювання щодо забезпечення потреб споживачів у послугах, залучення інвестицій у розвиток автомобільного транспорту та досягнення сталих економічних умов роботи;
  - стимулювання конкуренції та появи нових суб'єктів господарювання, які належать до автомобільного транспорту;
  - забезпечення балансу між платоспроможним попитом на послуги та обсягом витрат на їх надання;
  - забезпечення стабільності, прозорості та прогнозованості тарифів.
- (31) Відповідно до статті 11 Закону України «Про автомобільний транспорт» надання соціально значущих послуг автомобільного транспорту здійснюється відповідно до законодавства з питань поставки продукції для державних потреб. Соціально значущими послугами автомобільного транспорту є послуги з перевезення пасажирів автобусними

маршрутами загального користування за визначеними уповноваженими органами тарифами та на пільгових умовах відповідно до законодавства.

- (32) Згідно зі статтею 29 Закону України «Про автомобільний транспорт» органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані надати перевізникам, які здійснюють пільгові перевезення пасажирів та перевезення пасажирів за регульованими тарифами, компенсацію відповідно до закону.
- (33) Статтею 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.
- (34) Згідно зі статтею 93 Договору ЄС допомога суб'єктам господарювання визнається сумісною з положеннями Договору ЄС якщо вона забезпечує потреби координації транспорту або якщо вона є відшкодуванням за виконання окремих зобов'язань, притаманних поняттю громадської послуги.
- (35) Пунктом 5 преамбули Регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради від 23.10.2007 про послуги громадського транспорту з перевезення пасажирів залізницею і автомобільними шляхами (далі – Регламент) встановлено, що компетентні органи держав-членів повинні бути здатними забезпечувати надання послуг громадського пасажирського транспорту, зокрема, шляхом застосування таких механізмів:
- надання ексклюзивних прав на здійснення цих послуг підприємствам – надавачам публічних послуг;
  - фінансової компенсації витрат підприємствам, що надають такі послуги;
  - визначення загальних правил функціонування громадського транспорту, що застосовуються для всіх підприємств.
- (36) Пунктом 27 преамбули Регламенту передбачено, що компенсація, надана компетентними органами для покриття витрат, пов'язаних із виконанням зобов'язання надавати громадські послуги, повинна обчислюватися таким чином, щоб запобігти надмірній компенсації. У тих випадках, коли орган державної влади укладає контракт про надання громадських послуг без проведення конкурентних тендерних процедур, він повинен визначити чіткі правила для того, щоб розмір компенсації був адекватним з огляду на забезпечення бажаного рівня ефективності та якості послуг.
- (37) Пунктом 34 преамбули Регламенту передбачено, що компенсація витрат надавачам послуг громадського пасажирського транспорту має бути такою, щоб підприємства, відповідальні за надання громадських послуг, працювали на принципах та умовах, які дозволяють їм виконувати відповідні завдання. Така компенсація може визнаватися сумісною з правилами державної допомоги за певних умов. По-перше, вона має надаватися саме для забезпечення послуг, що становлять загальний інтерес. По-друге, для уникнення спотворення економічної конкуренції вона не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистих витрат, понесених у зв'язку з наданням таких послуг, з урахуванням отриманого доходу та розумного прибутку.
- (38) Відповідно до статті 2 Регламенту громадський пасажирський транспорт – це послуги загального економічного інтересу у сфері пасажирського транспорту, що надаються громадянам на недискримінаційній та постійній основі.
- (39) Згідно зі статтею 2 Регламенту компенсація за надання громадських послуг означає будь-яку вигоду, в тому числі фінансову, надану безпосередньо або опосередковано

компетентним органом влади за рахунок державних коштів протягом періоду виконання зобов'язань про надання громадських послуг або пов'язаних із періодом, в якому ці послуги надавалися.

- (40) Відповідно до статті 4 Регламенту договір про надання громадських послуг повинен містити:
- чітко визначені зобов'язання щодо громадських послуг, які повинен виконувати суб'єкт господарювання, та відповідні географічні зони;
  - параметри, на підставі яких розраховується компенсація та наявність будь-яких ексклюзивних прав;
  - механізми визначення розподілу витрат, пов'язаних із наданням послуг. Витрати можуть включати, зокрема, витрати на персонал, енергію, витрати на інфраструктуру, технічне обслуговування та ремонт транспортних засобів загального користування, рухомого складу.
- (41) Тривалість дії договору не повинна перевищувати 10 років для транспортних послуг, що здійснюються автобусами, та 15 років – для послуг пасажирського транспорту залізничними рейсами.
- (42) У разі необхідності, з урахуванням умов зносу активів, тривалість договору про надання транспортних послуг може бути збільшена максимум на 50 відсотків, якщо підприємство закупає ці активи самостійно, які є значними щодо загальних активів, необхідних для здійснення виключно послуг пасажирського транспорту, що підпадають під дію договору. Якщо це обґрунтовано витратами, що впливають з певної географічної ситуації у найвіддаленіших регіонах, тривалість договору про надання транспортних послуг може бути збільшена максимум на 50 відсотків.
- (43) Відповідно до пункту 2 статті 5 Регламенту будь-який компетентний орган місцевого самоврядування, якщо це прямо не заборонено національним законодавством, може приймати рішення про самостійне надання послуг громадського пасажирського транспорту, а також може прямо укладати договори про надання громадських послуг із відокремленими підприємствами, щодо яких орган місцевого самоврядування здійснює такий же контроль, яким він володіє по відношенню до власних підрозділів. Якщо компетентний місцевий орган влади приймає відповідне рішення, у такому разі застосовується наступне:
- при вирішенні, чи здійснює компетентний орган контроль над підприємством, беруться до уваги: ступінь представництва органа влади в керівних або наглядових органах, права власності, вплив та контроль над стратегічними рішеннями підприємства;
  - підконтрольні органу влади підприємства, що надають послуги громадського пасажирського транспорту, не мають права брати участь в тендерних процедурах, предметом яких є надання послуг громадського пасажирського транспорту, організованих за межами території компетентного місцевого органу влади.
- (44) Згідно зі статтею 9 Регламенту компенсація за послуги громадського пасажирського транспорту або виплата за дотримання тарифних зобов'язань, сплачених відповідно до норм Регламенту, є сумісною із спільним ринком. Така компенсація звільняється від обов'язку повідомлення про державну допомогу, передбаченого статтею 108 (3) Договору про заснування Європейського Співтовариства.
- (45) Відповідно до Регламенту компенсація витрат підприємства, пов'язана з виконанням договору про надання послуг громадського транспорту, повинна розраховуватися відповідно до норм, встановлених у додатку до Регламенту.

(46) Отже, беручи до уваги зобов'язання України, передбачені статтею 264 Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, положення Регламенту та додатково – рішення Європейського Суду від 24.07.2003 № 280/00 у справі Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням послуг загального економічного інтересу, є сумісною, якщо:

- суб'єкт господарювання має чітко визначені зобов'язання надавати громадські послуги (обслуговувати населення);
- параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;
- компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, понесених суб'єктом господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема, компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається у підприємства, та розумного рівня прибутку. До витрат можуть бути віднесені, зокрема, фонд заробітної плати, вартість утримання та користування інфраструктурою, ремонт та обслуговування рухомого складу й обладнання, необхідного для функціонування інфраструктури послуг громадського транспорту, постійні витрати та вартість капіталу;
- тривалість дії договору не перевищує 10 років для транспортних послуг, що здійснюються автобусами, та 15 років – для послуг пасажирського транспорту;
- у разі укладення прямого договору між підконтрольним підприємством і органом місцевого самоврядування, підприємство не бере участі в конкурентних процедурах для укладення договорів на надання послуг громадського пасажирського транспорту, організованих за межами території компетентного місцевого органу влади.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

4.1. Стосовно компенсації за перевезення пільгових категорій громадян у сфері електротранспорту

(47) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес.

(48) На підставі вищенаведеного та інформації, наданої у Повідомленні, підтримка надається КП СМР «Електроавтотранс» за рахунок міського бюджету, тобто за рахунок місцевих ресурсів.

(49) Зобов'язання КП СМР «Електроавтотранс» із безоплатного перевезення окремих категорій громадян чітко встановлені та визначені Законом України «Про міський електричний транспорт» та:

- Договором про компенсаційні виплати на пільговий проїзд міським автомобільним та електричним транспортом окремим категоріям громадян між Виконавчим комітетом Сумської міської ради та КП СМР «Електроавтотранс» від 01.08.2016 № 41-12/5-16;
- Договором про компенсаційні виплати на пільговий проїзд міським автомобільним та електричним транспортом окремим категоріям громадян між Виконавчим комітетом Сумської міської ради та КП СМР «Електроавтотранс» від 20.01.2017 № 06-12/05-17;

- Договором про компенсаційні виплати на пільговий проїзд міським автомобільним та електричним транспортом окремим категоріям громадян між Виконавчим комітетом Сумської міської ради та КП СМР «Електроавтотранс» та від 11.01.2018 № 05/26-18.

Зокрема, підприємство зобов'язане без обмежень здійснювати перевезення окремих пільгових категорій громадян у місті Суми міським автомобільним та електричним транспортом, які мають право безкоштовного проїзду.

- (50) Відповідна правова підстава для обчислення компенсації витрат КП СМР «Електроавтотранс», пов'язаних із наданням громадських послуг, визначена частиною другою статті 14 Закону України «Про міський електричний транспорт», відповідно до якої у разі встановлення рівня тарифу, який не покриває витрат, пов'язаних з перевезенням пасажирів, втрати перевізника компенсуються уповноваженим органом, яким затверджуються тарифи, за рахунок коштів відповідних бюджетів.
- (51) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, для відшкодування витрат, пов'язаних із наданням пільгового проїзду окремим категоріям громадян, КП СМР «Електроавтотранс» щомісяця надає окремо щодо кожного виду транспорту акти звірки, розрахунок витрат на перевезення окремих категорій громадян, інформацію щодо кількості перевезених платних пасажирів, звіт про виходи тролейбусів на маршрути.
- (52) Відповідно до інформації, надісланої додатково до Повідомлення листом Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради від 07.11.2018 № 12.01-27/8791/08 (вх. № 5-01/13561 від 13.11.2018), наведені в документах розрахунки КП СМР «Електроавтотранс» розраховувались на підставі фактичних витрат на перевезення електричним транспортом без урахування необхідності компенсувати витрати на інші види діяльності, зокрема витрати на: послуги з перевезення вантажів автомобільним транспортом, лабораторні випробування та вимірювання, організацію пунктів громадського харчування та їх роботу, рекламну діяльність.
- (53) Крім того, наведені витрати, які має компенсувати Сумська міська рада, були ретельно перевірені відділом транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг Сумської міської ради та Департаментом соціального захисту населення Сумської міської ради відповідно до чинного законодавства, чим встановлена їх обґрунтованість. Зокрема, фахівці відділу транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг та Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради детально перевіряли витрати, що будуть компенсуватися за рахунок міського бюджету, з урахуванням умов дотримання критеріїв, установлених у рішенні Європейського суду від 24.07.2003 № 280/00 Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, а саме, в частині недопущення надмірної компенсації.
- (54) Договір про організацію надання транспортних послуг з перевезення міським електричним транспортом укладається на один рік, що відповідає статті 4 Регламенту, навіть з урахуванням того, що закупівля тролейбусів здійснюється за бюджетні кошти.
- (55) Відповідно до Статуту КП СМР «Електроавтотранс» суб'єкт господарювання засновано Сумською міською радою з метою, зокрема, задоволення потреб територіальної громади міста Суми у виконанні робіт та наданні послуг, пов'язаних з перевезенням пасажирів тролейбусним, автомобільним транспортом.

- (56) Відповідно до Статуту майно КП СМР «Електроавтотранс» є комунальною власністю територіальної громади міста Суми і належить підприємству на праві господарського відання, що відповідає нормам пункту 2 статті 5 Регламенту.
- (57) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, КП СМР «Електроавтотранс» не бере участі в інших тендерах на надання послуг з перевезення пасажирів громадським транспортом, що проводяться за межами території компетентного місцевого органу влади, та не працює на приміських, міжміських та міжобласних маршрутах загального користування, що відповідає нормам пункту 2 статті 5 Регламенту.
- (58) Враховуючи вимогу частини четвертої статті 263 Угоди, а також пункт 1 додатка до Регламенту, Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради повинен розробити Методику розрахунку компенсації на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес відповідно до вимог додатка до Регламенту.
- (59) Відповідно до інформації, надісланої додатково до Повідомлення листом Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради від 07.11.2018 № 12.01-27/8791/08 (вх. № 5-0113561 від 13.11.2018), Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради планує розробку Методики розрахунку компенсації на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, відповідно до частини четвертої статті 263 Угоди, а також вимог, що містяться в додатку до Регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2007 року про громадські послуги з перевезення пасажирів залізницею та автомобільними шляхами.

4.2. Стосовно компенсації за перевезення пільгових категорій громадян у сфері автотранспорту

- (60) Статтею 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.
- (61) Листом від 25.10.2018 № 12.01-27/8450/08 (вх. № 5-01/12999 від 30.10.2018) Надавач повідомив, що компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на автомобільному транспорті КП СМР «Електроавтотранс» проводяться за маршрутами, на яких підприємство визначено переможцем конкурсу та є єдиним виконавцем послуг, та відповідно до яких укладено договори про організацію перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах міста Суми.
- (62) Зазначені конкурси було проведено на виконання:
- рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради від 15.11.2016 № 593 «Про проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування в м. Суми»;
  - рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради від 12.12.2017 № 689 «Про проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування в м. Суми».
- (63) Відповідно до інформації, надісланої додатково до Повідомлення листом Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради від 07.11.2018 № 12.01-27/8791/08 (вх. № 5-0113561 від 13.11.2018), наведені в документах розрахунку КП СМР «Електроавтотранс» розраховувались на підставі фактичних витрат на перевезення автомобільним транспортом без урахування необхідності компенсувати

витрати на інші види діяльності підприємства, зокрема витрати на: послуги з перевезення вантажів автомобільним транспортом, лабораторні випробування та вимірювання, організацію пунктів громадського харчування та їх роботу, рекламну діяльність.

- (64) Також наведені витрати, які має компенсувати Сумська міська рада, були ретельно перевірені відділом транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг Сумської міської ради та Департаментом соціального захисту населення Сумської міської ради відповідно до чинного законодавства, чим встановлена їх обґрунтованість. Зокрема, фахівці відділу транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг та Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради детально перевіряли витрати, що будуть компенсуватися за рахунок міського бюджету, з урахуванням умов дотримання критеріїв, установлених у рішенні Європейського суду від 24.07.2003 № 280/00 Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, а саме, в частині недопущення надмірної компенсації.
- (65) Відповідно до Програми «Місто Суми – територія добра і милосердя» на 2016-2018 роки» (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 24.12.2015 № 148-МР, за рахунок коштів бюджету міста Суми здійснюється компенсація витрат перевізника на здійснення пільгових перевезень окремих категорій громадян міським електричним та автомобільним транспортом. Перелік окремих категорій пасажирів, які мають право на пільговий проїзд у міському електричному та автомобільному транспорті:
- на 2017 рік затверджено рішенням Сумської міської ради від 21.12.2016 № 1606-МР;
  - на 2018 рік затверджено рішенням Сумської міської ради від 21.12.2017 № 2893-МР.
- (66) Вказаними рішенням Сумської міської ради також затверджено відповідні Порядки компенсаційних виплат за пільгове перевезення окремих категорій громадян у міському автомобільному та електричному транспорті, відповідно до якого відшкодування витрат за пільгове перевезення як електричним, так і автомобільним транспортом здійснюються на підставі розрахунків та актів звірки, які надаються Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради КП СМР «Електроавтотранс» щомісяця.
- (67) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, КП СМР «Електроавтотранс» не бере участі в інших тендерах на надання послуг з перевезення пасажирів громадським транспортом, що проводяться за межами території компетентного місцевого органу влади, та не працює на приміських, міжміських та міжобласних маршрутах загального користування.
- (68) Отже, з урахуванням визначення послуг внутрішнього пасажирського транспорту, що встановлено нормою статті 2 Регламенту, такі послуги з перевезення окремих категорій громадян на безоплатній основі міським електричним транспортом та автотранспортом у місті Суми належать до послуг, що становлять загальний економічний інтерес.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України

04 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом соціального захисту населення Сумської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі компенсаційних виплат за пільговий проїзд у міському автомобільному та електричному транспорті окремих категорій громадян міста Суми, що надається комунальному підприємству Сумської міської ради «Електроавтотранс» на підставі рішення Сумської міської ради від 24.12.2015 № 148-МР «Про затвердження міської програми «Місто Суми – територія добра і милосердя» на 2016-2018 роки» (зі змінами) на період з 01.01.2016 по 31.12.2018 у сумі 100 444 420,59 грн, **не є державною допомогою** відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ